

VERKLARING

Over de

Eerste Algemene Zendbrief van de Apostel Petrus

door

Dominicus Goltzius

1 PETRUS 2 VERS 1

Zo legt dan af alle kwaadheid, en alle bedrog, en geveinsdheid, en
nijdigheid, en alle achterklappingen:

H*et pad der Rechtvaardigen, zegt Salomo in Spr.4:18. Is gelijk een schijnend*

licht voortgaande en lichtende tot de volle dag toe. In die woorden spreekt hij van het pad der rechtvaardigen, dat is van die manier van leven, die de rechtvaardigen voorgeschreven is en door hen gevolgd wordt; het Geestelijke voetpad, dat de rechtvaardige of Godzalige mensen wandelen. Van datzelfde voetpad wordt gezegd, dat het is gelijk een licht, in tegenstelling van de weg der goddeloze, die als *donkerheid* is, dat is vol van onwetendheid, dwaling en prikkelen, waarom zij *niet weten, waar over zij struikkelen zullen*, zoals het volgende 19^e vers dat leert: Zo is dan het pad van de *rechtvaardigen een licht*, omdat zij verlicht zijn met de zaligmakende kennis van God uit Zijn Woord, dat hen licht geeft. Doch twee bijzondere dingen worden nog van dat licht gezegd:

I.a. Het is een *schijnend licht*; niet als een *licht* of *kaars*, die *onder een korenmaat* gesteld wordt, maar op de *kandelaar*, om anderen te verlichten, die in huis zijn. Vergelijk Matth.5:15. En zo is het, dat ze als lichten in de wereld schijnen onder een krom en verdraait geslacht. Phil.2:15. Voor zover zij hun Godzaligheid vertonen tot stichting van anderen.

I.b. Het is een *voortgaand* licht; dat is, niet alleen *voorgaande*, zoals die Ster, de

Wijzen uit het Oosten voorging. Matth.2:9. maar ook voortgaande, of toenemende; zijnde dat licht op het pad van de rechtvaardigen, niet zoals het licht van een kaars, dat niet aanwast, maar als het licht van de Zon, dat in de morgenstond minder is, daarna meerder en groter wordt totdat het komt tot de middag, als de Zon in zijn volle kracht schijnt; Zo zegt Salomo, is het pad der rechtvaardigen, voor zover zij met de kennis Gods verlicht zijnde, daarin dagelijks zoeken toe te nemen, gaande van deugd tot deugd en van *kracht tot kracht*, tot dat ze hierna de volkomenheid der kinderen Gods bekomen: vergelijk Ps.84:8. waarom ook niet zonder reden er in die Spreuken bij gedaan wordt, *lichtende tot de volle dag toe*.

Hier vandaan is het dat Gods getrouwe Dienstknechten dit in hun getrouwe vermaningen aan hun volk doorgaans beogen; dat zelve lerende, om niet alleen een schijnend licht te wezen, maar ook een voortgaand licht, om toe te nemen in kennis en Godzaligheid, en tot dat einde te gebruiken die middelen, die daartoe dienstig zijn.

Dit heeft *Petrus* onder andere wel waargenomen. Hij heeft in het eerste gedeelte van het voorgaande hoofdstuk getoond, dat zijn gelovigen ten aanzien van hun *pad, een licht waren*, voor zover hij daar geleerd heeft uit verschillende bewijzen, dat ze gebracht waren in de staat van de genade. In dat tweede gedeelte van datzelfde hoofdstuk heeft hij vermaant, hoe dat ze moesten zijn een *schijnend licht*, in allerlei heiligheid en godzaligheid, en brandende liefde, zowel voor God als hun naasten. Nu komt hij met het begin van dit tweede hoofdstuk te leren, dat ze voortgaande lichten moeten zijn, om toe te nemen en op te groeien in de staat van de genade, waarin Gods goedheid hen gesteld had, zoals daartoe strekt de vermaning van vers 2. Tot het opgroeien als *nieuwgeborene kinderkens*. En van vers 4/5. Om als levende stenen in Christus tot een *geestelijk huis opgebouwd te worden*. Maar terwijl de Apostel wel wist, dat dat geen gelukkige voortgang kon hebben, zo niet de hinderpalen weggenomen werden, daarom laat hij er zulke lessen aan vooraf gaan, die verschillende ondeugden gebiedt af te leggen, begrepen in dit eerste vers: *Zo legt dan af alle kwaadheid*, en zo voorts.

In het voorgaande hoofdstuk in vers 13 hebben we gezegd dat vandaar tot vers 13 van dit tweede hoofdstuk, dat de Apostel generale vermaningen voorstelde die nodig zijn om de genade-staat wel te beleven, waarin dit zijn volk gesteld was; en dat hij daarna bijzondere vermaningen komt voor te stellen, die hun betrekking hebben op bijzondere staten, onder de mensen. Daarom vinden wij in het eerste gedeelte van dit hoofdstuk tot vers 13, nog 3 (al)gemene vermaningen.

De *eerste* is, om in het *goede* op te *groeien*, vers 1-3.

De *tweede*, om in Christus *geestelijker wijze opgebouwd* te worden, vers 4-10.

De *derde*, om onder de Heidenen *voorzichtig te wandelen*, vers 11 en 13.

Aangaande de eerste (al)gemene vermaning; zoals die uit drie verzen bestaat, zo hebben wij daar drie delen in:

- I. Van wat kwaad men zich moet mijden. Vers 1.
- II. Hoedanig goed erin gevonden moet worden. Vers 2.
- III. Het fundament daarvan. Vers 3.

1. Wij beginnen met het *eerste*, waarin wij vinden de mijding van velerlei kwaad, aldus uitgedrukt: *Zo legt dan af, ect.*

Vooraf vernemen wij, dat dit hoofdstuk gehecht wordt aan het voorgaande hoofdstuk door het woordje, *DAN*, dat ons terug doet zien op hetgeen te voren gezegd is. Uit het voorgaande hebben wij in het (al)gemeen gehoord de drie hoofddeugden, *geloof, hoop en liefde*, die in deze gelovige waren en nog meer moesten zijn, zo was het dan billijk, dat ze dan deden hetgeen tegen die deugden streed; en dat was, alle *kwaadheid en bedrog* afleggen, ect. Hier opgeteld. In het bijzonder hebben wij verstaan uit vers 14 en 15 dat ze als *gehoorzame kinderen niet gelijkvormig moesten worden aan hun vorige boze begeerlijkheden*, maar *heilig worden in al hun wandel*; noodzakelijk dan, dat ze in het toekomende de zorg droegen, om allerlei soort van *boze begeerlijkheden af te leggen*. Uit vers 22. Hebben wij gehoord, dat ze hun zielen *gereinigd hadden* in de *gehoorzaamheid der waarheid, door de Geest*, terwijl nu tegen die *reiniging* streed, alle *boosheid, bedrog* en andere *vuiligheid*, zo moest dan dat afgelegd worden. Nog eens; In het allerlaatst is gehoord des menschen *broosheid* en *nietigheid*, vergeleken bij het *gras*, hetwelk *verdord*, en bij een *bloem*, die *afvalt*; Terwijl nu de mens zo broos en nietig en ellendig is, en ook niet weet wanneer hij verdorren zal, de tijd mocht haast aanstaande zijn; zo is het zeer nodig, dat hij hoe eerder hoe beter aan zijn einde denkende, alle zonden afbreekt. Ziet zo kunnen wij op deze wijze de samenhang van dit hoofdstuk met het voorgaande tonen. Petrus wil dit daarom: Terwijl nu deze dingen aldus zijn en bij ulieden gevonden worden of moeten gevonden worden; wat dan? Wat is er dan billijker en nodiger dan dat gij u *benaarstig tot deze dingen*, die ik u verder voorstel.

De Apostel telt hier vijf bijzondere kwaden of ondeugden op, die hij wil dat wij afleggen zullen, en die of inwendig blijven of uitwendig zich vertonen.

1.1. In de eerste plaats stelt hij dit: *Legt af alle kwaadheid*. Hier horen wij spreken van kwaadheid, van *alle kwaadheid*, en dat wij alle die kwaadheid af moeten leggen.

1.1.a. Wat hier voor *kwaadheid* verstaan wordt, daarover zijn verschillende gevoelens bij de Uitleggers; Hetwelk onder anderen ontstaat omdat dit Griekse grondwoord vertaald wordt en met *boosheid* en met *kwaadheid*, en evenwel vinden wij, dat *boosheid* en *kwaadheid* onderscheiden worden. Zie Rom.1:29. en 1.Cor.5:8. Hierbij komt ook dat de zonde in het (al)gemeen aangemerkt zijnde, *boosheid* heet; zoals in Jer.2:19. *Uw boosheid zal u kastijden*; Wat daar terstond verklaart wordt voor *afkeringen*, en *uwe afkeringen zullen u straffen*. Zo ook Hand.3:26. Wederom sommige zonden in het bijzonder worden *boosheid* of *kwaadheid* genoemd, zoals uitdrukkelijk in Hand.8:22 staat, waar Petrus tot Simon zeide: *Bekeert u van deze uw boosheid*. Hiervan is het dan, dat sommige Uitleggers voor de boosheid hier verstaan, de zonde in het (al)gemeen. (Zijnde dan als een *genus*). Andere wederom een bijzondere soort van zonde, (zijnde het dan als een *Species*) en dat te meer, omdat de Apostel hier meer soorten of bijzondere zonden optelt.

Doch wat ons betreft, ons oordeel is, dat het allebei hier zeer wel kan worden verstaan, dat is, zowel de *aangeboren boosheid*, als de *dadelijke*. De *aangeboren*, voor zover die de springader is van alle andere *boosheid*, en daarom ook niet zonder reden hier door de Apostel vooraan gesteld wordt: welke *aangeborene boosheid* anders genoemd wordt onze *boze* en *verdorven natuur*, waarvan staat in Gen.6:5 en 8:21. *Het gedichtsel van des mensen hart is boos van zijner jeugd aan*. En als de Apostel hier dan wil, dat de boosheid zal afgelegd worden, zoals wij terstond nader zullen verklaren, zo is dat zoveel te zeggen, dan dat die *boze natuur* moet verbeterd worden. De *dadelijke boosheid* wordt hier ook verstaan, maar voor zover die *boze dadelijkheden* uit die verdorvene natuur voortkomen. Maar nog meer. Terwijl deze kwaadheid door de Apostel hier onderscheiden wordt van bedrog, geveinsdheid, nijdigheid en achterklappingen, welke ook onder de dadelijke boosheid moeten begrepen worden, zo is het geloof lijk, ja zeker dat hier een bijzondere dadelijke boosheid verstaan wordt. En welke toch?

De Apostel Paulus geeft ons licht in Ef.4:31. *Alle bitterheid, en toornigheid en gramschap ... zijn van u geweerd met alle boosheid*. En Col.3:8. *Legt ook gij dit alles af, namelijk, gramschap, toornigheid, kwaadheid*. In welke plaatsen de onmatige of zondige toorn ons voorkomt onder verschillende trappen: *Gramschap*, zijnde de

eerste en mindere trap; en als die dan hoger gaat dan wordt het *toornigheid*; en in haar uiterste of hoogste trap gaat die vergezelschap met *boosheid* of *kwaadheid*; welke *boosheid* of *kwaadheid* zich dan wederom in bijzonderheden laat zien. Dit spreken van *Petrus* met *Paulus* spreken vergelijkende, oordelen wij niet-onbillijk, dat voor deze *kwaadheid* of *boosheid* (want wij nemen ze voor één en hetzelfde hier ter plaatse) verstaan wordt de *toorn*, en wel bijzonder in haar hoogste trap opgemerkt zijnde. Want bedenkt eens beter, waarin deze *boosheid* bestaat; namelijk in deze drie dingen: Dat de *toorn* vernachtende in het hart van de mensen, daar *wortelen schiet en vast wordt*; men gaat er dan mee slapen, en men staat er mee op. Vergelijkt Ef.4:26. Dat zo iemand een wrok opgevat hebbende tegen zijn naasten, besluit om dat te wreken; zoals *Ezau*. Gen.27:41. Dat alle gelegenheden bedacht en gezocht worden om dat goddeloze besluit en voornemen uit te voeren; zoals we daar een voorbeeld van hebben in *Kain* ten opzichte van zijn broeder *Abel*. Gen.4:8. En in *Absalon* tegen zijn broeder *Amon*. 1.Sam.13:20-28. Waaruit te zien is, dat deze *kwaadheid* in het hart schuilt en broedt; en daarna zich uitwendig openbaard;

Eerst in het begin met *bitterheid*, *geroep* en *lastering*. Ef.4:31.

Daarna in de voortgang met *bedrog* en *geveinsdheid*, zoals in onze tekst volgt; En ten laatsten in de voltrekking, als de volkommen wraak genomen is, wat dikwijls is in doding van zijn naasten; *want uit het hart komen voort boze bedenkingen, doodslagen*. Matth.15:19.

1.1.b. Alle *kwaadheid* verstaat de Apostel hier. Dit is nu makkelijk uit het voorgaande te begrijpen. Alle *kwaadheid* is dan, of, zowel de *aangeboren* als *dadelijke boosheid*; of, die bijzondere *kwaadheid*, zo even door ons genoemd, voor zover die zich in verschillende boze stukken laat zien. Ook alle *boosheid* het zij dat die tegen God, het zij tegen de mens opgevat wordt; want daar is in de mens een *overvloed van boosheid*. Jac.1:21. Tegen God durft de mens wel te zeggen: *Wij zullen na U niet horen*. Jer.44:16. En tegen zijn naaste *bedenkt hij onrecht op zijn leger*. Ps.36:5. en in opzicht van zichzelf wordt in hem gevonden een verharding in de *boosheid* en in een *samenknoping van ongerechtigheid*. Hand. 8:23. nogmaals, alle *kwaadheid*.

1.1.c. Nu al deze *kwaadheid* wil de Apostel dat men *afleggen* zal. *Legt af*, of eigenlijk *afgelegd hebbende*, dat is, na dat gij zult *afgelegd* hebben; en zo wordt het dan samengevoegd met het volgende vers, zijt *begerig*; zonder het woordje *EN* voor aangesteld. *Afleggen* is een woord dat ontleend is:

Of, van een oud en versleten kleet, dat afgelegd wordt en niet meer aangedaan; Voornamelijk als daarbij komt dat het vuil is en walgelijk zoals wij lezen van het *wegwerpen van een maanstondig kleet*. Jes.30:22. En dit past hier zeer goed op deze *boosheid*; want dat is een oud kleet, een vuil kleet dat wij ge-erft hebben van onze vader Adam; daarom ook genoemd de *ouden mens*. Ef.4:22. Daarom nodig dat het afgelegd en niet meer aangetrokken wordt.

Of, van een zware en ondragelijke last, die men van zijn schouders aflegt of afwerpt als men verneemt dat men daar onder bezwijken zal. En dit past niet minder op deze *kwaadheid*; die is een last voor God, een last voor onze naasten en een last voor ons zelf, en daarom hoe eerder hoe beter dat die afgelegd wordt, om onder die last onze zielen niet te doen bezwijken. Hoort Paulus, Hebr.12:1. *Laat ons afleggen alle last en zonde, die ons lichtelijk omringt*.

Behalve dit, merken de taalkundige op, dat dit Griekse grondwoord, nog een tweeërlei betekenis in zich heeft:

Eerst, iets te *verstoten*, de gemeenschap daarmee af te breken en de vriendschap op te zeggen; zoals *Ismaël* zo verstoten werd uit *Abrams* huis. Gen.21:10. Zodanig is deze *kwaadheid*, waardig om uitgestoten te worden, en *tot die te zeggen, henen uit*. Jes.30:21.

Daarna, iets *weg te zetten*, zoals men een dood lichaam wegzet in de aarde, zodat het voor onze ogen verborgen is: Aldus moet gehandeld worden met deze *kwaadheid*; die is één van de dode werken, waarvan wij ons bekeren moeten. Hebr.6:1. En van de *onvruchtbare werken der duisternis*, waarmee wij geen gemeenschap moeten hebben. Ef.5:11.

Uit dit alles kunnen wij nu wel begrijpen wat de Apostel voor dit *afleggen* van *alle kwaadheid* verstaan wil; namelijk dat men die oude boze natuur betere en alle boosheid uit onze harten *uitzuivere*, dat geen *bittere gal* daarin over blijft; dat geen *vuur* in de *ogen*, noch *spies* op de *tong*, noch *zwaard* in de *hand* gevonden wordt. Waarom dit afleggen van alle kwaadheid ons meer gelast wordt. Zie Ezech.18:31, Rom.13:123, Col.3:8, Hebr.12:1. en Jac.1:21.

Deze les van *Petrus* is heden ten dage nog ten hoogste nodig. Omdat er vele zijn die deze *kwaadheid* noch niet hebben afgelegd, maar gedurig aanhouden. Dat verneemt men wanneer de mensen zijn in een *bittere gal* en *samenknoping van ongerechtigheid*, als de wortel der bitterheid opwaarts *spruit* en *beroerte maakt*, waar door vele ontreinigd worden. Hebr.12:15. En om duidelijker te zeggen, dit wordt bespeurd als de *toorn* in het hart zoveel plaats gegeven wordt dat de *zon*

daarover ondergaat en men die laat *vernachten*: volgens Ef.4:26. Als men niet gerust is totdat men het aangedane ongelijk gewroken heeft. En nog meer; vele in plaats van deze *kwaadheid* afteleggen, leggen wel de tabernakel van hun lichaam af, met *behouding* van deze *kwaadheid* af. Waarom hun staat, zolang zij leven zeer gevaarlijk is; want die een kuil graaft, zal daarin vallen. Spr.26:2. En nog gevaarlijker, als zij zo komen te sterven; omdat voor de zulke niet de hemel maar de hel open staat.

Wat ons betreft, wij hebben deze les op onszelf toe te passen. Wat Petrus hier zegt, dat raakt ons allen: *Legt af alle kwaadheid*. En met recht. Want:

1.1.c.1. Deze *boosheid* of boze *verdorven* natuur heeft zijn oorsprong niet van God genomen, *Die de mens recht geschapen heeft*; maar van de Duivel die de Boze heet. En nu met de Duivel moeten wij *geen gemeenschap hebben*. 1.Cor10:20. En zoals de Duivel de *vader* is van deze *boosheid*; zo is onze verdorven natuur de *moeder*. Gen.6:5. En de hel de *vroedvrouw*. Vergelijk Jac.3:6. En wie wil met zo'n kind te doen hebben?

1.1.c.2. Onze tegenwoordige staat en belijdenis vereist dit, voor zover wij ons ook uitgeven voor *wedergeboren* te zijn door het onvergankelijk *zaad* van het *Woord Gods*. Want hoewel in de *wedergeboorte* deze *kwaadheid* ons nog aankleeft; Rom.7:22-23. Zo is het eigenlijk een *onwedergeborene* eigen *vervult te zijn met boosheid*. Rom.1:29. Daarom zegt Paulus ook: *Wij waren eertijds in boosheid levende*. Zie ook 1.Joh.1:29. Maar de *wedergeborenen* leggen dat af; zoals uit de samenhang van dit vers met het voorgaande te vernemen is.

1.1.c.3. Deze *kwaadheid* te behouden is zeer schadelijk voor ons, maar *af te leggen* profijtelijk; het belet ons naar behoren te *lopen de loopbaan, die ons is voorgesteld*, en daarom wil de Apostel dat wij in dat opzicht *afleggen* zullen *alle last*, en *de zonde, die ons lichtelijk omringt*. Hebr.12:1. Het is ook een grote hinderpaal, om het *Woord Gods* naar behoren te ontvangen; Wat niet alleen uit vergelijking van dit vers met het volgende kan vernomen worden, maar zeer duidelijk leert Jacobus dat in Jac.1:21. Willende dat wij eerst zullen afleggen alle vuiligheid en overvloed van boosheid, en daarna met *zachtmoedigheid* het *Woord ontvangen*, dat in ons *geplant* wordt en *onze zielen* kan *zalig maken*.

Kwaadheid en *boosheid* maakt ons ook onbekwaam tot bidden, wat moet geschieden met *heilige handen op te heffen zonder toorn en twisting*. 1.Tim.2:8. En met één woord, het verhindert ons in ons burgerlijk en Godsdienstig werk; dat tot grote schade is. Doch de allergrootste schade bestaat daar in, dat deze *kwaadheid*

ons tot de hemel onbekwaam maakt. De *hemel* is voor *zachtmoedige, goedertierene, vreedzame en geheiligde* mensen die Gods *deugden* uitdrukken, maar de *hel* is voor *boosaardige kwaaddoeners*, die de *begeerten* en *werken* van de *Duivel* die in de hel is *doen*.

Wij hebben dan grote redenen om al deze *kwaadheid af te leggen*. En zoals wij alle *werken der duisternis* moeten *afleggen*. Rom.13:12. zo dan ook in het bijzonder dit werk. Laat dan alle *bitterheid*, en *toornigheid*, en *gramschap*, en *geroep*, en *lastering* van ons *geweerd* zijn met alle *boosheid*. Volgens Ef.4:31. Laat de wortel der bitterheid uit onze *harten* uitgeroeid worden; op onze *tong* niet gevonden worden enig *smaadwoord*; in onze *ogen* niet gezien worden de *vlammen* van een *ziedend gemoed*; noch onze *handen* instrumenten worden tot *krenking* of *kwetsing* van onze *naasten*; maar laat ons *liever* en in het tegendeel eerder *aandoen*, *als uitverkorene, heilige en beminde, de innerlijke bewegingen der goedertierenheid, zachtmoedigheid, lankmoedigheid, verdragende elkaar*. Col. 3:12/13. En de vrucht des Geestes moet in ons zijn in alle goedigheid. Ef.5:9.

1.2. In de *tweede plaats* stelt de Apostel, *alle bedrog*, die wij ook moeten *afleggen*. Het Griekse grondwoord wordt ook wel vertaald met *listigheid*; en als wij daar een ander Grieks grondwoord mee vergelijken dat *vervalsen* betekent 2.Cor. 4:2. en dat bij de Griekse schrijvers eigenlijk gezegd wordt van de *Ververs*, die de witte wol indopen in de verf, een ander kleur geven; zo kan men makkelijk verstaan wat *bedrog* is, namelijk een *valse of listige handeling met zijn naasten, waardoor men zijn doen een andere kleur geeft, als het tevoren had*.

Omdat dit beter te verstaan zo moeten wij weten, dat er een tweërlei bedrog is.

1.2.1. Een *geoorloofd bedrog*, zijnde een voorzichtige verhoeding in onze handelingen, zonder schending van het recht; en zo dat een gauwigheid die niet bestraffelijk is; zoals hiertoe behoren de strategie of oorlogslisten en achterlagen tegen de vijand, zoals Jozua door Gods eigen orde gebruikte. Joz.8:4. In *Paulus* vinden wij dit bedrog. Hij kon aan de Korintiërs dit schrijven: *Terwijl ik listig was, heb ik u met bedrog gevangen*. 2.Cor.12:16. En hoe hij eens in gevaar was, om ongemak te lijden riep hij uit: *Ik ben een Farizeeër*, om door dat middel zijn vijanden te verwarren. Hand.23:6. Doch van zo'n bedrog spreekt de Apostel hier niet. Daar is dan nog,

1.2.2. Een *ongeoorloofd bedrog*, welke is om anderen listiglijk te bederven tegen alle reden, wet, gerechtigheid en alle billijkheid, hem zo schade toe brengende. Dit

is de goddelozen eigen die aldus beschreven worden. Ps.35:20. *Zij bedenken bedrieglijke zaken tegen de stille in den lande. De woorden huns monds zijn onrecht en bedrog.* zegt David in Ps.36:4 zie ook Ps.10:7. *Zij leggen mij strikken, zij zoeken mijn kwaad.* Klaagt hij in Ps.38:13. Zo bedrogen Jacobs zonen de burgers van Sichem. Gen.34. Van dit bedrog of bedriegen spreekt de Apostel omdat hij het verbiedt.

Alle bedrog noemt hij. En dat, omdat dit bedrog verschillend is:

1.2.2.1. Zo ten *opzichte* van het *voorwerp*.

1.2.2.2. Als ten *opzichte* van de *wegen en middelen* die men gebruikt.

1.2.2.1. Ten *opzichte* van het *voorwerp*, zo gaat dit bedrog:

Betreffende God, bijvoorbeeld, als men aan God beloften doet en die niet volbrengt; als men in de Godsdienst tot God nadert met de *mond* en niet met het *hart*, ect. Waarop wel toe gepast mag worden, wat staat in Jer.8:5. *Zij houden vast aan bedrog, zij weigeren weder te keren*, en dat wordt genoemd des Heeren werk bedrieglijk te doen. Jer.48:13. *Van God te bedriegen in Hem iets te offeren*, lezen we in Mal.1:14.

Betreffende de mensen zelf, zoals Jacobus daarvan spreekt, Jac.1:22. *Zichzelf bedriegende*; en Paulus, 1.Cor.3:18. En dat wordt onder anderen gevonden als de mens zichzelf inbeeld iets te zullen verkrijgen dat hij nimmermeer ontvangt, maar wel Het tegendeel. Zie dat in Deut.29:19. *Dat hij zichzelf zegene in zijn hart, zeggende; ik zal vrede hebben, waneneer ik schoon na mijns harten goeddunken zal wandelen.* En Jes.28:5.

Betreffende zijn naasten te bedriegen is de mens het meest mee bezig. Daar spreekt Paulus van. 1.Thess.4:5. *Dat niemand zijn broeder vertrede noch bedriege in zij handelingen.* En in dit opzicht waren de valse leraars weelderig in hun bedriegerijen. 2.Pet.2:13.

1.2.2.2. Ten *opzichte* van de *weg en middelen* kan het bedrog ook verschillend zijn. In het *hart* wordt bedrog gevonden. Ps.35:20. in de *mond*. Ps.10:7. in de *handen*. 1.Thess.4:6. in het *gelaat*. Spr. 26:24. en 27:6. in de *voeten*. Spr.7:11-12. Vergeleken met vers 15/18. Ja in de gehele *handel*. Zie Luc.19:8. Het is onmogelijk om alle middelen te bedenken, ik laat staan te noemen waardoor het bedrog uitgewerkt wordt. Daar zijn duizend kunstjes; en de Duivel die een *vader* is van alle *bedrog*, is een duizendkunstenaar. En wie dit nauwkeurig zou verhalen diende wel een bedrieger in de hoogste graad te zijn.

Hoedanig nu dit *bedrog* mag zijn, dat alles wil nu de Apostel dat wij afleggen

zullen, dat is, afbreken, af te stellen en voortaan geen gemeenschap daarmee te hebben.

Zoals uit deze vermaning van de Apostel blijkt dat er zulken waren die dit kwaad niet hadden afgelegd, zo moeten wij zeggen, dat onder ons nogal vele gevonden worden, die hier noch van in gebreke zijn. Het zij dat ze met bedrog om gaan voor God in Zijn dienst; Het zij dat ze het plegen met hun naasten, wat het allermeeft vernomen wordt in de *koophandel*, waar in de een de ander enig voordeel zoek af te nemen; ook als men grote begeerte heeft om tot hoge bedieningen bevordert te worden; weet men dan duizend kunstjes te bedenken om zijn partij te bedriegen en zichzelf te verheffen, dan meent men zijn zaken zeer wel verricht te hebben. Bij de *geldgierige* wordt dit *bedrog* niet minder gevonden, als ze slechts geld en goed vergaren; van wie wel gezegd mag worden, wat staat in Jer.5:27. *Gelijk een kauw vol is van gevogelte, zo zijn hun huizen vol van bedrog*. En geen wonder, omdat de mens voor hij nog deelheeft aan de genade van de wedergeboorte, vervuld of vol is van alle bedrog. Hand.13:10 en Rom.1:29. En zo lang hij in zo'n staat blijft, zal de hemel hem niet waardig achten om hem te ontvangen.

Laten wij dit ter harte nemen, *afleggende alle bedrog*, zo wij nog daarmee aangedaan zijn. Waar toe wij moeten aangezet worden door deze overdenkingen:

1.2.2.2.a. De *schadelijkheid van dit kwaad*. De schande vertoond in deze dingen: Een bedrieger is een kind des Duivels. Zie Hand.13:10. En alzo bedrog een vondst en uitbroedsel van de Duivel, die bedrog aan onze eerste ouders in het werk heeft gesteld. zie 2.Cor.11:3. Waarom bedrog te plegen de goddelozen eigen is. *List en bedrog wijkt niet van haar straten*, staat er van de goddeloze. Ps.55:12. En God zelf verwijt hen dit. Ps.50:19. *Uw tong koppelt bedrog*. En hoe wordt die goddeloze Edomieter Doëg uitgemaakt Ps.52:4. *Uw tong denkt enkel schade: als een geslepen scheermes, werkende bedrog*. En hoe kunnen ze heerlijker beschreven worden als in Spr.14:8? *Dwaasheid der zotten is bedriegerij*. Hierbij komt nog deze *schande*; dat zulke bedriegers een gruwel zijn en gehaat worden van de godzalige. Spr.14:17. *Een man van schandelijke verdichtselen zal gehaat worden*. Zulke wilde David uit zijn hof verbannen Ps.101:7.

1.2.2.2.b. De *schadelijkheid van dit kwaad*. De schade is in deze dingen te zien:

Zulke bedriegers krijgen hun hoop niet. *Die met een bedrieglijke handarbeid, wordt arm*, zegt Salomo in Spr.10:4. Zij bederven wel in hun voornemen en in enige voortgang anderen, maar op het einde allermeeft zichzelf. Dit leert David in Ps.7:16/17. *Hij is gevallen in de groeve, die hij gemaakt had: Zijn moeite zal op zijn*

hoofd wederkeren. En Salomon in Spr.11:6. Trouweloze worden gevangen in hun verkeerdheid. De grootste schade bestaat hierin, dat ze van God gehaat worden; want van de man des bedrogs heeft de Heere een gruwel. Die daarom straf voor hen bereid heeft. De mannen des bedrogs zullen hun dagen niet tot de helft brengen. Zegt David in Ps.55:24. Het verderf is voor den verkeerden, ja wat Vreemds voor de werkers der ongerechtigheid; wist Job te zeggen. Job.31:3.

Wel aan dan, als wij deze *schande* en *schade* graag willen mijden: Laten wij afleggen het bedrog, en alle bedrog, zowel van God in Zijn dienst, als omtrent onze naasten. *Gij zult uw naasten niet bedrieglijk verdrukken*, is Gods gebod in Levit.19:13. *Dat niemand zijn broeder bedriege in zijn handelingen; want de Heere is een wreker over al deze*, is Paulus les in 1.Thess.4:6. Hier moet dan een afbreking zijn van deze zonde door degene die daaraan nog vast houdt; en een heilige zorgvuldigheid, om daar toe niet te komen voor degene die zich tot nog toe daarvoor gemijt hebben. *Tijdelijke gelukzaligheid* is voor hen volgens hetgeen Petrus zelf leert in 1.Pet.3:10. uit Ps.34:13/14. Geestelijke en eeuwige gelukzaligheid, na Davids verklaring in Ps.32:1/2.

1.2.3. In de *derde plaats* wil de Apostel dat wij *geveinsdheid* zullen afleggen, waar hij niet het woord *alle* bij doet, omdat de Apostel zulks genoegzaam te kennen geeft, noemende dit kwaad in meervoud, *geveinsdheden*, volgens de Griekse tekst. Hoewel *bedrog* en *geveinsdheid* zeer nauwe gemeenschap met elkaar hebben, zo vinden wij die nochtans van elkaar onderscheiden. Zij zijn onderscheiden, zowel als oorzaak en als werk; *De geveinsdheid*, die in het hart schuilt brengt het *bedrog* voort, en bedrog spruit uit geveinsdheid.

Wat geveinsdheid eigenlijk is hebben wij in 1.Pet.1:22 aangewezen, ter gelegenheid van de *ongeveinsde broederlijke liefde*. Met één woord, *geveinsdheid* is dat *kwaad*, waardoor men zich uitwendig anders vertoont, als men inwendig gesteld is. Niet zonder reden spreekt de Apostel van *geveinsdheden*; want geveinsdheid wordt gevonden voor God in Zijn dienst. En Salomo beschrijft zulke lieden in Spr.30:12. *Een geslacht, dat rein is in zijn ogen en nochtans van zijn drek niet afgewassen*. Paulus schrijft hun toe een *gedaante der godzaligheid*, maar die *de kracht dezelfs verloochent hebben*. 2.Tim.3:5. Zulke waren die *dwaze Maagden*, die ook lampen hadden. Matth.25:7. Dat ze ten jongste dage zeggen zullen: *Heere, Heere*. En om kort te zeggen, bij zo'n soort van geveinsden, kunnen alle uitwendige plichten van de Godsdienst waargenomen worden, ja dikwijls zo het schijnt, beter en met meerdere ijver dan van de oprechte.

Daarnaast wordt geveinsdheid ook gevonden voor en omtrent onze naasten. Als men hen een schoon gelaat toont, aangename woorden toespreekt, en men zich in alles schijnt aan te stellen, als of men zijn persoon en zijn zaak toegedaan is, en ondertussen het minste daarvan niet denkt, maar eerder het tegendeel: zoals de voorbeelden van *Kaïn, Joab, Saul, Absalon en Judas*, uitwijzen.

Of, de Apostel spreekt van *geveinsdheden*, omdat dit kwaad zich vertoont in de ogen, in de mond, in het ganse leven, als of men de beste mensen onder de zon was: zoals eertijds de *geveinsde Farizeeën* en *Schriftgeleerde*. Matth.23. Geveinsdheid wordt gevonden in de kerk, in rechtbanken, in gezelschappen, in burgerlijke handelingen, en zo voorts; welke alle dan zijn als zovele *geveinsdheden*.

Nu, alle deze *geveinsdheid* moeten wij *afleggen*, en daarmee voortaan geen gemeenschap meer oefenen. Wel te recht vereist Petrus hier aflegging van geveinsdheid, omdat hij in vers 22 van het voorgaande hoofdstuk geleerd had, dat de *broederlijke liefde* moest zijn een *ongeveinsde broederlijke liefde*; en dat wij *elkaar moeten liefhebben uit een rein hart*; en terwijl geveinsdheid direct daar tegen strijd, zo moet die afgelegd worden, zal de liefde zijn volmaaktheid hebben.

Zo komen dan onder *bestrafing* de zodanige, die vol zijn van *hypocrisie* en *geveinsdheid*, die *huichelaars* zijn in hun handel, zowel voor God als voor hun naasten.

Betreffende God; Als zij onder schijn van Godzaligheid hun boze hart bedekken; zoals farizeeën hun gierigheid en roverij onder een deksel van lange gebeden. Matth.23:14. Als zij de uitwendige delen van de Godsdienst meer achten dan de inwendige deugden, *offerande* boven *barmhartigheid*. Matth.12:7. Als zij goede werken doen, om van mensen gezien te worden. Matth.6:1. En doorgaans als zij Godsdienstig zijn, om eigen eer en hoogheid daardoor te verkrijgen.

Betreffende de naasten zijn het geveinsde, die hoogste tekenen van genegenheid tonen, maar of niets daarvan denken, latende het bij mooie woorden en beleefde complimenten blijven, of kwaad daarover denken, zoals Saul handelde met David: *Ik zal hem mijn dochter geven, dat ze hem tot een valstrik zij, en dat de hand van de Filistijnen tegen hem zij*: 1.Sam.18:21. Zulke mogen wel terecht vergeleken worden bij die *valse Profeten*, die *in schaapskleren komen*, maar ondertussen zijn het *grijpende wolven*. Matth.7:15. Die mogen en moeten weten dat, dat dikwijls gedreigde wee. Matth.23. Niet te vergeefs, maar dat het hun eens zeker overkomen en aangrijpen zal.

Laten wij voor *geveinsdheid* gewaarschuwd zijn; dat is *afleggen*, als wij daarmee noch aangedaan zijn en in het toekomstige ons zorgvuldig daarvoor wachten. *Geveinsden* staan overal in Gods Woord gebrandmerkt; en wel als zulke, die *dubbelhartig* zijn. Ps.12:3, Hos.10:2, en Jac.1:8. De staat van *geveinsde* wordt ons vertoont gruwelijk te zijn. In Ps.5:10. staat van hen, *in hun mond is niet rechts, hun binnenste is enkel verderving; hun keel is een open graf, met hun tong vleien ze. Het zijn Adderen gebroedsels.* Matth.3:7. En *als witgepleisterde graven, die van buiten wel schoon schijnen, maar van binnen zijn ze vol doodsbeenderen, en alle onreinigheid.* Matth.23:27. Ja *afbeeldingen* van de Duivel zijn, die zich ook kan vertonen als of *hij een Engel des lichts* is. 2.Cor.11:14. De straf van de *geveinsde* zal groot zijn, *want beving zal de huichelaars eens aangrijpen.* Jes.33:14. *De huichelaar zal voor Gods aangezicht niet komen.* Job.13:16. *Het zijn kinderen der hel, die de helse verdoemenis niet ontvlieden zullen.* Matth.23:15/33.

Hoeveel te meer hebben wij dan oorzaak, om *oprechtheid* aan te doen en voor God en onze naasten zo te *wandelen*, dat wij *oprecht* zijn, zoals Abraham belast werd. Gen.17:11. dat ons uitwendig gedrag met de inwendige staat van onze harten overeenkomt, zoals *Nathanaël waarlijk een Israëliet was waarin geen bedrog was.* Joh.1:48. Door *oprechtheid* is men de Drie-enige God enigszins gelijk. Van de Vader staat in Ps.25:8. *De Heere is goed en recht.* Van de Zoon wordt gezegd, *dat in Zijn mond nooit bedrog gevonden is.* 1.Pet.2:22. Van de *Heilige Geest*, die een *Geest der waarheid* is, lezen wij het zinnebeeld van een *Duif* te zijn. Matth. 3:16. En vergeleken met Matth.10:16. Met *oprechtheid* gaat ook allerlei vrede en gelukzaligheid gepaard. Zie Ps.73:1. en 37:37. en 32:2. en Matth.5:8 en nog Ps.15:1/2. Wel aan dan laten wij *oprecht zijn als de duiven.* Matth.10:16. *Onberispelijk en oprecht.* Phil.2:15. *en feest houden in de ongezuurde broden der oprechtheid en waarheid.* 1.Cor.5:8. O! *Welgelukzalig zijn zulke oprechte van wandel.* Ps.119:1.

1.2.4. *Het vierde*, dat de Apostel wil, dat wij zullen *afleggen*, noemt hij, *nijdigheid*, eigenlijk, *nijdigheden*. *Nijdigheid* is een ander woord voor *afgunst* of *afgunstigheid* genoemd, waarom het Griekse grondwoord vertaald wordt, nu met *afgunstigheid*, dan met *nijd* of *nijdigheid*; terwijl het grondwoord hier gebruikt alleen vertaald wordt door *nijd* of *nijdigheid*. *Nijdigheid* of *afgunst*, want wij nemen ze voor elkaar, is *die kwade beweging in de mens, waar door hij misgunt en niet verdragen kan dat het zijn naaste wel gaat.* De natuur dan van dit kwaad bestaat in *misgunnen* of kwalijk gunnen van het goede dat aan onze naasten geschied; en omdat hij dat evenwel toch zien moet, zo wordt deze *nijdigheid* daarom een *boos*

oog genoemd, terwijl *Gods oog goed* is. Matth.20:15. En hoewel dit *kwaad* in een *boos hart* de *zitplaats* heeft, zo laat dat zich ook wel zien in de *mond*, die over dat goede van onze naasten *murmureert*. Zie Matth.20:21 en Luc.15:29/30; Ook wel in de *handen*, om die uit te *strekken tot krenking van de naasten*, zoals in Jozefs nijldige broers te zien is. Gen.37:11. Zie ook Mark.15:10.

En waar dan deze *nijldigheid* zich in de *ogen*, *mond* en *handen* openbaart, zo mag de Apostel niet zonder reden spreken van *nijldigheden*, alsof elke openbaring een *nijldigheid* was.

Deze *nijldigheid* wil Petrus dat wij *afleggen* zullen. En wel terecht; want behalve dat dit ons ook verboden wordt, in Ps.37:1 en Spr.3:31 en 23:17 en Gal.5:26, zo strijdt deze *nijldigheid* met de *liefde*, waartoe de Apostel in 1.Pet.1:22. vermaant had; *want de liefde is niet afgunstig*, zegt Paulus in 1.Cor.13:4. Zij strijdt ook tegen de Geest, waardoor onze zielen gereinigd zijn. Idem 1.Pet.1:22. *Want de Geest, Die in u woont, heeft die lust tot nijldigheid?* Jac.4:5. Zij strijdt ook tegen de *wedergeboorte*, waarvan de Apostel in 1.Pet.1:23 getuigenis gegeven had, want voor de *wedergeboorte* is de mens in *boosheid* en *nijldigheid* levende, *hatelijk zijnde en elkaar hatende*. Tit.3:3. Geen wonder dan dat dit *kwaad* van de *nijldigheid* moet worden *afgelegd*.

Hoe kwalijk doen dan evenwel degenen, die met dit kwaad nog omhangen zijn, en wiens *harten*, *ogen* en *monden* vol zijn van *nijldigheid*. Paulus zei eens in 2.Cor.12:20. *Ik vrees, dat als ik zal gekomen zijn, niet enigszins vinden zal twisten, nijldigheden*. Maar als men eens het zo genaamde Christendom komt te bezien, zo zal men waarlijk vrezen, dat men bij vele niet *enigszins*, maar *alleszins* die *nijldigheid* vinden zal, die noch niet afgelegd is. Zie verder mijn boek *De Uitnemendheid der Liefde, over 1.Cor.13. pag. 12-27*.

Willen wij *evenwel wel doen*, laten wij deze les van de Apostel in acht nemen, legt af de *nijldigheid*, dat is, niet meer benijden of misgunnen het welvaren en de zegen die onze naasten of beneden of boven ons geniet; het zij in het lichamelijke, het zij in het geestelijke.

Beweegredenen: *Nijldigheid* is een *verfoeilijke zonde* in *Gods oordeel*, in het oordeel van Zijn *heilige*, ja zelfs in het oordeel van de *heidene*n zelf: zie idem. pag. 129. En hoewel deze zonde eigenlijk heerst in *onwedergeborenen*, volgens Tit.3:3. Zo bekruipt ze soms nog wel de *wedergeborene*, idem. pag. 130. Ja zij is een schadelijk kwaad voor lichaam en ziel. Idem. pag. 131.

Hulpmiddelen: In het (al)gemeen is dienstig, dat wij wel *gunnende* zijn en onzen

naasten een *ongeveinsde toegenegenheid wensen*; en zo na liefde staan, om de liefde met betrekking tot de naasten te oefenen, *want de liefde is niet afgunstig*. 1.Cor.13:4. In het bijzonder:

H.1. Dat wij staan na vergenoegzaamheid.

H.2. Goede kennismaken van Gods vrije en wijze regering

H.3. De wereld niet liefhebben.

H.4. Ons wapenen met Gods vreze.

H.5. Dodende onze leden die op aarde zijn. Zie deze dingen uitgebreid in datzelfde boek pag. 131-134.

1.2.5. Het *vijfde* en laatste kwaad in dit vers genoemd en dat wij mede moeten *afleggen*, noemt Petrus, alle *achterklappingen*. Of *achterklap* is eigenlijk *die zonde, als men kwaadspreekt van zijn naasten, achter zijn rug, waar hij zelf niet bij tegenwoordig is*. Dit noemt David Ps.101:5. *Zijn naasten in het heimelijk te achterklappen, en de oprichten te schieten in verborgen plaatsen*. Ps.64:5. Zo'n achterklapper was Ziba van Mefiboseth. 2.Sam.16:3. en Doëg van David. 1.Sam. 22:9. waarop David ziet in Ps.52:4-6. Zo dat dit het onderscheid is tussen *lastering* en *achterklap*; dat *lastering* een kwaadspreken is in iemands tegenwoordigheid, maar *achterklap* in iemands afwezigheid. Enige gemeenschap met deze zonde heeft oorblazing, waar Paulus van spreekt in Rom.1:30 en 2.Cor.12:20. Als men andere oproept en gaande maakt tot versmading van andere.

Onze Apostel spreekt hier niet algemeen van *achterklappingen*, maar ook bijzonder van alle *achterklappingen*, omdat het *achterklappen* verschillend is, zoals de staat van onze naasten van wie men kwaad spreekt verschillend is; zoals overheden, leraren, vrome lieden, ellendige mensen, vrienden, ect. En zo is *achterklappen* velerlei ten opzichte van het voorwerp, maar ook ten opzichte van de manier.

Dus wordt *achterklap* begaan, als men van goede dingen kwalijk spreekt; zoals de duivel deed van Job, *Is het om niet, dat Job God vreest*. Job.1:9. En de *Farizeeën van Christus: Deze ontvangt de zondaren*. Ect. Luc.15:2 en Matth.12:24. Als men kwade geruchten strooit van andere, en dat van heimelijke dingen, al is het dat ze waar zijn; daarom zegt Salomo in Spr.11:13. Die als een *achterklapper* wandelt, *openbaart het heimelijke*. Als men andere ten onrechte van iets kwaads beticht, zoals *Potifars vrouw* deed aan *Jozef*. Gen.38:17. Als men twijfelachtige zaken die men hoort van zijn naasten ten kwade uitlegt; zoals sommige hovelingen het herbouwen van de stad door de Joden. Esr.4:11/12. En om dit met één woord te

zeggen: Als men aan de *ene kant* ontkent het goede en de goede gaven die onzen naasten heeft; En aan de *andere kant*, als men hem iets kwaads toeschrijft dat hij niet heeft; Willende hem graag bekladden en vuil maken, waar men zelf veel vuiler is; En zo kan men spreken van een *splinter in het oog van de naaste, en de balk in zijn eigen oog voelt men niet*. Matth.7:3/4.

Nu al die achterklappingen moeten wij afleggen. Dit wil God ook in Zijn Wet. Lev.19:16. *Gij zult niet wandelen als een achterklapper onder de volken*. en David in Ps.34:14. *Bewaart uw tong van het kwade*. En Jacobus in Jac.4:21. *Spreekt niet kwalijk van elkander*.

Redenen.

R.1. Uit *achterklap* ontstaat veel kwaad wat uit het behandelde te vernemen is. De band van *riendschap* wordt gebroken; de *goede* naam van de naaste wordt geschonden en menigmaal zo zeer dat die moeilijk kan hersteld worden. Het *vuur* van onenigheid wordt aangestoken.

R.2. *Achterklap* strijdt tegen de *liefde*, die wij onze naasten schuldig zijn, en maakt ons eerder tot een *verrader* van hem; zoals als te vernemen is uit Spr.20:19.

R.3. *Achterklap* is het werk van de duivel, die de mens daartoe aandrijft. Het is opmerkelijk dat een achterklapper ook in de Griekse grondtekst in 2.Tim.3:3, genoemd wordt: Met de eigennaam van de Duivel.

Bestraft moeten dan die worden, die de achterklap noch niet hebben afgelegd, maar hun dagelijks vermaak nemen om kwaad te spreken van hun afwezende naasten; Doch de zulken moeten weten, behalve het al gezegde, dat zware straffen voor hen bereid zijn; *want Ik zal u straffen*, zegt God. Ps.50:21. vergeleken met vers 20. Zowel tijdelijk als eeuwig zie Ps.52:7. en 140:12. en voornamelijk 1.Cor. 6:10. waar hun de hemel ontzegd wordt.

Wij moeten vermaand worden om alle *achterklap af te leggen*, en in het tegendeel zo doen met onze naasten als wij willen, dat aan ons geschied. Nu wij willen dat er achter onze rug niet tot nadeel, maar tot eer van ons gesproken wordt; zo moeten wij dan ook van anderen doen. Dat zal ons veel goeds en zegen toebrengen: *goede dagen hier*, volgens Ps.34:13/14. En ons verzekeren, dat wij altijd verkeren zullen in des Heeren Tent, en wonen op de berg Zijner heiligheid; en niet wankelen in eeuwigheid volgens Ps.15:1/3/5.

Nota. Om dat deze zonden bij andere schrijvers breder uitgebreid gevonden worden, hebben wij die maar in het kort aangewezen.